

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: Myšlenkové mapy na 1. stupni ZŠ ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Autorka: Kateřina Hovorková

Předložená diplomová práce teoreticko - empirického charakteru rovněž s praktickým zaměřením má dostatečný rozsah 69 stran textu a 6 příloh na 12 stranách. Je věnována problematice používání myšlenkových map při výuce na prvním stupni základní školy. Jedná se o poměrně nové metody školní práce a proto je jejich zkoumání žádoucí. Téma práce je vhodně zvolené. Cíl práce je explicitně stanoven v zadání diplomové práce, diplomantka koncipovala svoji práci tak, aby stanovené cíle byly splněny.

Úvodní část je věnována zpracování teoretických poznatků o myšlenkových mapách obecně a o využívání myšlenkových map při vzdělávání se zaměřením na děti mladšího školního věku. Pozornost je věnována vzhledu (struktuře) myšlenkové mapy a technikám a postupům při tvoření myšlenkových map (kap. 1.1.2). Pro tvoření myšlenkových map jsou důležitá psychologická východiska (zmíněn např. Jean Piaget a jeho teorie). Využití myšlenkových map v procesu učení je popsáno v kapitolách 1.3.4 a 1.4 (Myšlenkové mapy v edukaci), je zhodnocen jejich přínos (str. 24). Využití ICT v této oblasti je dokumentováno interaktivní digitální nástěnkou OrgPad umožňující tvorbu myšlenkových map (tento nástroj je později využit při výuce). Závěr první části diplomové práce je věnován Rámcovému vzdělávacímu programu pro základní vzdělávání a vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, v níž je práce s myšlenkovými mapami aplikována.

Ke zpracování teoretické části byla použita řada zdrojů, seznam včetně odkazů na internet a zdrojů cizojazyčných obsahuje dostatečný počet 40 položek. Citace v textu odpovídají stanoveným požadavkům. Diplomantka prokázala schopnost se zdroji pracovat.

Další část diplomové práce popisuje průzkum využívání myšlenkových map učiteli. Ke zkoumání této problematiky byla použita anketa, vzhled a otázky ankety jsou v příloze A. Odpovědi jsou znázorněny graficky na stranách 31 až 36. Limity a nedostatky průzkumu uvádí autorka v kap. 2.3.4.

V kapitole 3 je podrobně popsána aplikace metody myšlenkových map na 1. stupni ZŠ, jak ji autorka realizovala v rámci praxe ve 3. třídě ZŠ. Jsou zpracovány podrobné přípravy na vyučovací hodiny a následné reflexe zachycují a hodnotí průběh výuky. Realizaci práce s myšlenkovými mapami dokumentují obrázky v textu a dále v příloze. Na základě zjištěných poznatků autorka v kapitole 3.4 uvádí i limity a nedostatky při aplikování myšlenkových map na 1. stupni ZŠ.

Při celkovém hodnocení diplomové práce je třeba ocenit komplexní přístup ke zpracování dané problematiky. Teoretická část vystihuje podstatná východiska pro využití myšlenkových map, provedený průzkum dostatečně zachycuje současnou realitu a provedená výuka dokumentuje možnosti využití myšlenkových map v pedagogické praxi. Tím byly cíle stanovené pro diplomovou práci splněny.

K formální stránce práce, jazykové a stylistické úpravě nemám připomínky.

Otázka k obhajobě: Jaké jsou možnosti využití této diplomové práce?

Diplomová práce splňuje požadované náležitosti, doporučuji přijmout ji k obhajobě.
Navrhuji hodnocení

V Hradci Králové dne 10. 4. 2024

PhDr. Vladimír Václavík, Ph.D.